2024/2552

1.10.2024

SPORAZUM MED EVROPSKO UNIJO IN REPUBLIKO MOZAMBIK O STATUSU MISIJE EVROPSKE UNIJE ZA VOJAŠKO USPOSABLJANJE V MOZAMBIKU (EUTM Mozambique)

EVROPSKA UNIJA, v nadaljnjem besedilu: EU,

na eni strani in

REPUBLIKA MOZAMBIK, v nadaljnjem besedilu: država gostiteljica,

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu skupaj: pogodbenici,

STA SE –

OB UPOŠTEVANJU NASLEDNJEGA:

pisma predsednika Republike Mozambik visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 3. junija 2021, v katerem je pozdravil napotitev misije Evropske unije v okviru SVOP brez izvršilnih pooblastil v Mozambik,

pisma predsednika Republike Mozambik visokemu predstavniku Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko z dne 27. avgusta 2021, v katerem je EUTM Mozambique in njenemu osebju podelil privilegije in imunitete, dokler ne bo sklenjen sporazum o statusu misije v Mozambiku,

Sklepa Sveta (SZVP) 2021/1143 o misiji Evropske unije za vojaško usposabljanje v Mozambiku (EUTM Mozambique) [1],

dejstva, da ta sporazum ne vpliva na pravice in obveznosti, ki jih imata pogodbenici na podlagi mednarodnih sporazumov in drugih instrumentov v zvezi z ustanovitvijo mednarodnih sodišč –

DOGOVORILI O NASLEDNJEM:

Člen 1

Področje uporabe in opredelitev pojmov

1. Ta sporazum se uporablja za misijo Evropske unije za vojaško usposabljanje v Mozambiku (EUTM Mozambique) in njeno osebje.

2. Ta sporazum se uporablja samo na ozemlju države gostiteljice.

3. V tem sporazumu:

(a) „EUTM Mozambique“ pomeni vojaško poveljstvo EU in nacionalne kontingente, ki prispevajo k misiji, njihovo opremo in njihova prevozna sredstva;

(b) „misija“ pomeni pripravo, ustanovitev, izvajanje in podporo EUTM Mozambique;

(c) „poveljnik sil misije EU“ pomeni poveljnika EUTM Mozambique na območju misije;

(d) „vojaško poveljstvo EU“ pomeni vojaško poveljstvo in njihove sestavne dele, ne glede na to, kje se nahajajo, pod poveljstvom vojaških poveljnikov EU, ki poveljujejo EUTM Mozambique ali jo nadzorujejo;

(e) „nacionalni kontingenti“ pomeni enote in sestavne dele, ki pripadajo državam članicam EU in drugim državam, ki sodelujejo v EUTM Mozambique;

(f) „osebje EUTM Mozambique“ pomeni civilno in vojaško osebje, dodeljeno EUTM Mozambique, osebje, napoteno zaradi priprave misije, in osebje, ki ga v okviru misije pošilja država pošiljateljica ali institucija EU, ki je, če v tem sporazumu ni drugače predvideno, prisotno na ozemlju države gostiteljice; ne vključuje pa lokalnega osebja in osebja mednarodnih pogodbenih dobaviteljev;

[1] UL L 247, 13.7.2021, str. 93.

(g) „lokalno osebje“ pomeni člane osebja, ki so državljani države gostiteljice ali stalno prebivajo v državi gostiteljici;

(h) „objekti EUTM Mozambique“ pomeni vse prostore, nastanitvene objekte in kopenske površine, ki so potrebni za EUTM Mozambique in osebje EUTM Mozambique;

(i) „država pošiljateljica“ pomeni državo, ki je za EUTM Mozambique dala na voljo nacionalni kontingent.

Člen 2

Splošne določbe

1. EUTM Mozambique in njeno osebje spoštujeta zakone in predpise države gostiteljice in se vzdržujeta vsakršnih dejanj ali dejavnosti, ki niso združljive s cilji misije.

2. EUTM Mozambique državo gostiteljico redno obvešča o številu članov osebja EUTM Mozambique na ozemlju države gostiteljice.

Člen 3

Identifikacija

1. Osebje EUTM Mozambique, ki se giblje znotraj države gostiteljice, ima pri sebi svoje osebne izkaznice, kot so potni listi ali drugi identifikacijski dokumenti, ki mu jih izda država gostiteljica, in jih mora na zahtevo vedno predložiti organom.

2. Vozila, letala, plovila in druga prevozna sredstva EUTM Mozambique so opremljena z razločno razpoznavnimi oznakami in/ali registrskimi tablicami EUTM Mozambique, o katerih morajo biti obveščeni ustrezni organi države gostiteljice.

3. EUTM Mozambique ima pravico, da na objekte, vozila in druga prevozna sredstva izobesi zastavo Evropske unije ter jih opremi z oznakami, kot so vojaške oznake, nazivi in uradni simboli. Na uniformah osebja EUTM Mozambique mora biti jasno razpoznaven znak EUTM Mozambique. Državne zastave ali oznake nacionalnih kontingentov, ki sestavljajo misijo, so lahko vidne na objektih, vozilih in drugih prevoznih sredstvih ter uniformah EUTM Mozambique v skladu z odločitvijo, ki jo sprejme poveljnik sil misije EU.

Člen 4

Prehod meje in gibanje na ozemlju države gostiteljice

1. Za vstop na ozemlje države gostiteljice potrebuje osebje EUTM Mozambique potni list. Brez poseganja v evidentiranje vstopa in izstopa ter carinsko kontrolo so pri vstopu ali izstopu ter na ozemlju države gostiteljice izvzeti od vizumskih plačil in nadzora v zvezi s priseljevanjem.

2. Za osebje EUTM Mozambique ne veljajo predpisi države gostiteljice o registraciji in nadzoru tujcev, vendar to osebje ni upravičeno do pridobitve kakršnih koli pravic do stalnega prebivališča ali začasnega bivališča na ozemlju države gostiteljice.

3. Oprema in prevozna sredstva EUTM Mozambique, ki vstopajo na ozemlje države gostiteljice, ga prečkajo ali zapuščajo in so v podporo misiji, so oproščeni predložitve seznama inventarja ali druge carinske dokumentacije ter vsakršnih inšpekcijskih pregledov.

4. Osebje EUTM Mozambique na ozemlju države gostiteljice lahko vozi motorna vozila ter upravlja letala, če ima ustrezna veljavna državna, mednarodna ali vojaška vozniška dovoljenja oziroma pilotske licence. Država gostiteljica vozniška dovoljenja ali dovolilnice, katerih imetniki so člani osebja EUTM Mozambique, priznava kot veljavna brez plačila dajatev ali pristojbin.

5. Država gostiteljica za potrebe misije zagotovi EUTM Mozambique in njenemu osebju svobodo gibanja in potovanja po svojem ozemlju, vključno z zračnim prostorom.

6. EUTM Mozambique lahko za potrebe misije na ozemlju države gostiteljice, vključno z njenim zračnim prostorom, izvede vse orožne vaje ali urjenja.

7. EUTM Mozambique lahko za potrebe misije uporablja javne ceste, mostove, trajekte in letališča brez plačila pristojbin, cestnin, davkov ali podobnih dajatev. EUTM Mozambique ni oproščena razumnih stroškov za zahtevane in izvedene storitve pod pogoji, ki se uporabljajo za oborožene sile države gostiteljice.

Člen 5

Privilegiji in imunitete, ki jih država gostiteljica podeli EUTM Mozambique

1. Objekti EUTM Mozambique so nedotakljivi. Uslužbenci države gostiteljice vanje vstopajo samo z dovoljenjem poveljnika sil misije EU.

2. Na objektih EUTM Mozambique, njeni opremi in drugem pripadajočem premoženju ter prevoznih sredstvih se ne izvajajo preiskave, zasegi, zaplembe ali izvršbe.

3. EUTM Mozambique, njena lastnina in premoženje imajo ne glede na to, kje se nahajajo in pri kom, imuniteto pred vsakršno obliko pravnih postopkov.

4. Arhivi in dokumenti EUTM Mozambique so zmeraj in povsod nedotakljivi.

5. Uradna korespondenca EUTM Mozambique je nedotakljiva. Uradna korespondenca pomeni vso korespondenco, ki se nanaša na misijo in njene naloge.

6. EUTM Mozambique ter vsi ponudniki in izvajalci, ki niso državljani države gostiteljice, so oproščeni plačila vseh nacionalnih, regionalnih in občinskih pristojbin, davkov ali podobnih dajatev za vse kupljeno in uvoženo blago, opravljene storitve ter uporabo prostorov za namene misije. EUTM Mozambique ni oproščena plačila pristojbin, davkov ali dajatev, ki so plačilo za opravljene storitve.

7. Država gostiteljica dovoli vnos izdelkov, vojaških vozil, vojaške opreme in proizvodov za misijo, in jih oprosti plačila vseh carinskih dajatev, pristojbin, cestnin, davkov in podobnih dajatev, z izjemo stroškov za skladiščenje, prevoze in druge opravljene storitve.

Člen 6

Privilegiji in imunitete, ki jih država gostiteljica podeli osebju EUTM Mozambique

1. Osebju EUTM Mozambique se ne sme na noben način odvzeti prostosti, prav tako ne sme biti pridržano.

2. Dokumenti, korespondenca in lastnina osebja EUTM Mozambique so nedotakljivi, razen v primeru izvršilnih ukrepov, ki so dovoljeni na podlagi odstavka 6.

3. Osebje EUTM Mozambique ima v vseh okoliščinah imuniteto pred kazensko jurisdikcijo države gostiteljice.

4. Imuniteto osebja EUTM Mozambique pred kazensko jurisdikcijo lahko odvzame, odvisno od primera, država pošiljateljica ali zadevna institucija EU. Tak odvzem mora biti zmeraj jasno izražen.

5. Osebje EUTM Mozambique ima imuniteto pred civilno in upravno jurisdikcijo države gostiteljice za izrečene ali napisane besede in za vsa dejanja, storjena pri izvajanju uradnih dolžnosti. V primeru kakršnega koli civilnega postopka proti osebju EUTM Mozambique pred katerim koli sodiščem države gostiteljice morata biti o tem obveščena poveljnik sil misije EU in pristojni organ države pošiljateljice ali institucija EU. Pred začetkom postopka na sodišču morajo poveljnik sil misije EU in pristojni organ države pošiljateljice ali institucija EU sodišču potrditi, ali je osebje EUTM Mozambique zadevno dejanje storilo pri opravljanju službenih dolžnosti.

6. Če je bilo dejanje izvršeno pri opravljanju službenih dolžnosti, se postopek ne začne in se uporabljajo določbe iz člena 15. Če dejanje ni bilo storjeno pri opravljanju službenih dolžnosti, se postopek lahko nadaljuje. Potrdila poveljnika sil misije EU in pristojnih organov države pošiljateljice ali institucije EU so zavezujoča za jurisdikcijo države gostiteljice, ki jih ne more spodbijati.

7. Če postopek sproži osebje EUTM Mozambique, se to ne more sklicevati na imuniteto pred jurisdikcijo glede katere koli nasprotne tožbe, neposredno povezane z glavnim tožbenim zahtevkom.

8. Osebju EUTM Mozambique ni treba pričati.

9. V zvezi z osebjem EUTM Mozambique ne smejo biti sprejeti nobeni izvršilni ukrepi, razen če je proti njemu sprožen civilni postopek, ki ni povezan z njegovimi uradnimi dolžnostmi. Lastnina osebja EUTM Mozambique, za katero je poveljnik sil misije EU potrdil, da je potrebna za izvajanje uradnih dolžnosti osebja, ne sme biti zasežena zaradi izpolnitve sodbe, sklepa ali odredbe. V civilnih postopkih za osebje EUTM Mozambique ne veljajo nobene omejitve glede osebne svobode niti kateri koli drugi omejevalni ukrepi.

10. Imuniteta osebja EUTM Mozambique pred jurisdikcijo države gostiteljice ne pomeni hkrati imunitete pred jurisdikcijo zadevne države pošiljateljice.

11. Osebje EUTM Mozambique je v zvezi s storitvami, opravljenimi za EUTM Mozambique, izvzeto od določb o socialni varnosti, ki utegnejo veljati v državi gostiteljici.

12. Osebje EUTM Mozambique je v državi gostiteljici oproščeno vseh oblik davka na plačo in prejemke, ki mu jih plača EUTM Mozambique ali države pošiljateljice, kot tudi davka na kateri koli dohodek, ki ga prejme izven države gostiteljice.

13. Člani osebja EUTM Mozambique morajo plačevati carinske dajatve, davke in druge dajatve za izdelke za osebno uporabo, razen za izdelke, ki so jih že imeli v lasti ob vstopu na ozemlje države gostiteljice, in nujno potrebne izdelke. Osebje ni oproščeno plačila stroškov za skladiščenje teh izdelkov, njihov prevoz in podobne storitve.

14. Osebna prtljaga osebja EUTM Mozambique se ne pregleduje, razen v primeru upravičenega suma, da vsebuje izdelke, ki ne spadajo med izdelke za osebno rabo osebja EUTM Mozambique, ali izdelke, katerih uvoz ali izvoz sta prepovedana z zakonom ali kontrolirana s karantenskimi predpisi države gostiteljice. Takšen pregled se lahko izvede samo v prisotnosti člana osebja EUTM Mozambique ali pooblaščenega predstavnika EUTM Mozambique.

Člen 7

Lokalno osebje

Lokalno osebje uživa privilegije in imunitete le v obsegu, ki ga dopušča država gostiteljica. Vendar država gostiteljica izvaja jurisdikcijo nad tem osebjem tako, da ne ovira prekomerno izvajanja nalog EUTM Mozambique.

Člen 8

Kazenska jurisdikcija

Pristojni organi države pošiljateljice imajo na ozemlju države gostiteljice pravico nad celotnim osebjem EUTM Mozambique izvajati vsakršno kazensko jurisdikcijo in disciplinska pooblastila, ki jim jih podeljuje zakonodaja države pošiljateljice.

Člen 9

Uniforma in oborožitev

1. Nošenje uniforme urejajo pravila, ki jih sprejme poveljnik sil misije EU.

2. Osebje EUTM Mozambique ima pravico, da za potrebe misije nosi orožje in strelivo, če to odobri poveljnik sil misije EU.

3. Seznam osebja EUTM Mozambique, ki ga je poveljnik sil misije EU imenoval in pooblastil za nošenje strelnega orožja in streliva, vključno z njunim prevozom, se sporoči pristojnim mozambiškim organom.

Člen 10

Podpora države gostiteljice in sklepanje pogodb

1. Država gostiteljica je pripravljena pomagati EUTM Mozambique pri iskanju primernih objektov, če je za to zaprošena.

2. Država gostiteljica brezplačno zagotovi objekte, ki so v njeni lasti, kolikor so potrebni za izvajanje upravnih ali operativnih dejavnosti EUTM Mozambique.

3. Država gostiteljica v okviru svojih sredstev in zmogljivosti podpira in pomaga pri pripravi, vzpostavitvi, izvedbi in podpori misije.

4. Država gostiteljica zagotavlja pomoč in podporo misiji pod pogoji, ki so enaki pogojem za zagotavljanje pomoči in podpore oboroženim silam države gostiteljice.

5. Pravo, ki se uporablja za pogodbe, ki jih EUTM Mozambique sklepa v državi gostiteljici, se določi v pogodbi.

6. V pogodbi je lahko določeno, da se postopek za reševanje sporov iz člena 15(3) in (4) uporablja za spore, do katerih pride pri izvajanju pogodbe.

7. Država gostiteljica omogoča lažje izvajanje pogodb, ki jih EUTM Mozambique za potrebe EUTM Mozambique sklene s poslovnimi subjekti.

Člen 11

Spremembe objektov

1. Država gostiteljica lahko EUTM Mozambique dovoli, da gradi, spreminja ali drugače prilagaja objekte, če je to potrebno zaradi operativnih zahtev.

2. Država gostiteljica za takšne gradnje, spremembe ali prilagoditve od EUTM Mozambique ne zahteva odškodnine.

Člen 12

Umrli člani osebja EUTM Mozambique

1. Poveljnik sil misije EU ima pravico poskrbeti za vrnitev umrlih članov osebja EUTM Mozambique v domovino, vključno z vso osebno lastnino umrlega, in urediti vse potrebno v zvezi s tem.

2. Na umrlem članu osebja EUTM Mozambique se ne sme opraviti obdukcija brez soglasja zadevne države in prisotnosti predstavnika EUTM Mozambique in/ali zadevne države ter zdravstvenega osebja države gostiteljice.

3. Država gostiteljica in EUTM Mozambique čim bolj sodelujeta in storita vse, kar je mogoče, da zagotovita čimprejšnjo vrnitev umrlega člana osebja EUTM Mozambique v domovino.

Člen 13

Varovanje EUTM Mozambique in vojaška policija

1. Država gostiteljica sprejme ustrezne ukrepe za zagotovitev varnosti EUTM Mozambique in njenega osebja. O vseh posebnih določbah, ki jih predlaga država gostiteljica, se je treba pred izvajanjem dogovoriti s poveljnikom sil misije EU. Država gostiteljica lahko na zahtevo poveljnika sil misije EU dodatno zaščiti osebje EUTM Mozambique, kadar je to potrebno zaradi okoliščin.

2. EUTM Mozambique je pooblaščena za sprejetje potrebnih ukrepov za zaščito svojih objektov, vključno s tistimi, ki se uporabljajo za usposabljanje, pred zunanjimi napadi ali vdori.

3. EUTM Mozambique je pooblaščena, da v zvezi s tem sprejme potrebne ukrepe na ozemlju države gostiteljice, vključno z uporabo sile, če je ta upravičena in sorazmerna, za zaščito osebja EUTM Mozambique, njenih prostorov, prevoznih sredstev in lastnine, ter, kadar je to primerno, za zaščito drugih oseb, ki so izpostavljene isti grožnjo v neposredni bližini misije, in sicer pred dejanji, ki bi ogrozila življenje teh oseb ali bi jim lahko povzročila hude telesne poškodbe.

4. Poveljnik sil misije EU lahko zaradi vzdrževanja reda v objektih EUTM Mozambique ustanovi vojaško policijsko enoto.

5. Vojaška policijska enota lahko ob posvetovanju in v sodelovanju z vojaško policijo ali policijo države gostiteljice deluje tudi izven objektov EUTM Mozambique, da vzdržuje red in disciplino med člani osebja EUTM Mozambique.

Člen 14

Komunikacije

1. EUTM Mozambique lahko namesti in upravlja radijske oddajnike in sprejemnike ter satelitske sisteme. Sodeluje s pristojnimi organi države gostiteljice, da bi se izognila sporom glede uporabe ustreznih frekvenc. Država gostiteljica brezplačno zagotovi dostop do frekvenčnega spektra.

2. EUTM Mozambique ima za potrebe misije pravico do komunikacije po radijskih valovih (vključno s satelitskimi, mobilnimi in ročnimi radijskimi napravami), prek telefonov, telegrafov, telefaksov in drugih sredstev, kakor tudi pravico namestiti naprave, potrebne za vzdrževanje interne komunikacije in komunikacije med objekti EUTM Mozambique, vključno s polaganjem kablov in zemeljskih napeljav.

3. EUTM Mozambique lahko v svojih objektih uredi vse potrebno za dostavo pošte misiji in/ali njenemu osebju in za pošiljanje pošte misije in/ali njenega osebja.

Člen 15

Odškodninski zahtevki za primer smrti, poškodbe, škode in izgube

1. EUTM Mozambique in osebje EUTM Mozambique nista odgovorna za nobeno škodo ali izgubo civilne ali državne lastnine, povezano z operativnimi potrebami ali nastalo zaradi dejavnosti v zvezi s civilnimi nemiri ali zaščito EUTM Mozambique.

2. Da bi dosegli poravnavo, je treba odškodninske zahtevke za primer škode ali izgube civilne ali državne lastnine, ki ni zajeta v odstavku 1, ter odškodninske zahtevke za primer smrti ali poškodbe oseb ter škode ali izgube lastnine EUTM Mozambique – če gre za zahtevke pravnih ali fizičnih oseb iz države gostiteljice –, poslati EUTM Mozambique prek pristojnih organov države gostiteljice; če pa gre za zahtevke s strani EUTM Mozambique, se ti zahtevki pošljejo pristojnim organom države gostiteljice.

3. Kadar poravnava ni mogoča, je treba zahtevek predložiti komisiji za odškodnine, ki je sestavljena iz enakega števila predstavnikov EUTM Mozambique in predstavnikov države gostiteljice. Zahtevki se poravnajo na podlagi skupnega dogovora.

4. Kadar ni mogoče doseči poravnave v okviru komisije za odškodnine, se spor reši:

(a) v primeru zahtevkov v vrednosti do vključno 40 000 EUR po diplomatski poti med državo gostiteljico in predstavniki EU;

(b) v primeru zahtevkov, ki so višji od zneska iz točke (a), na arbitražnem sodišču, katerega odločitev je zavezujoča.

5. Arbitražno sodišče je sestavljeno iz treh razsodnikov, enega imenuje država gostiteljica in enega EUTM Mozambique, tretjega pa skupaj imenujeta država gostiteljica in EUTM Mozambique. Kadar ena od pogodbenic ne imenuje razsodnika v roku dveh mesecev ali se država gostiteljica in EUTM Mozambique ne moreta dogovoriti glede imenovanja tretjega razsodnika, tega imenuje predsednik Sodišča Evropske unije.

6. EUTM Mozambique in upravni organi države gostiteljice sklenejo upravni dogovor, v katerem določijo pristojnosti in naloge komisije za pritožbe in arbitražnega sodišča, postopke, ki jih ta organa uporabljata, in pogoje za vložitev zahtevkov.

Člen 16

Stiki, sporazumni dogovori in spori

1. Vsa vprašanja v zvezi z uporabo tega sporazuma skupaj obravnavajo predstavniki EUTM Mozambique in pristojni organi države gostiteljice.

2. Če ni predhodne poravnave, predstavniki države gostiteljice in EU spore v zvezi z razlago ali uporabo tega sporazuma rešujejo izključno po diplomatski poti.

Člen 17

Druge določbe

1. Kadar se ta sporazum nanaša na privilegije, imunitete in pravice EUTM Mozambique in njenega osebja, je država gostiteljica odgovorna za to, da jih njeni lokalni organi ustrezno izvajajo in spoštujejo.

2. Nobena določba v tem sporazumu ne pomeni odstopanja od pravic, ki so državam članicam EU ali drugim državam, ki prispevajo k EUTM Mozambique, priznane z drugimi sporazumi, niti je ni mogoče tako razlagati.

Člen 18

Izvedbeni dogovori

Za namene izvajanja tega sporazuma lahko poveljnik sil misije EU in upravni organi države gostiteljice sklenejo ločene sporazume o operativnih, upravnih in tehničnih zadevah.

Člen 19

Začetek veljavnosti in prenehanje

1. Ta sporazum začne veljati na dan podpisa in velja do datuma, ko v skladu z uradnim obvestilom EUTM Mozambique odide zadnji element EUTM Mozambique in zadnji član osebja EUTM Mozambique, kar se zgodi v razumnem obdobju, o katerem se dogovorita poveljnik sil misije EU in država gostiteljica.

2. Ne glede na odstavek 1 se šteje, da se ta sporazum uporablja od datuma napotitve prvega člana osebja EUTM Mozambique.

3. Ta sporazum se lahko spremeni s pisnim dogovorom med pogodbenicama.

4. Prenehanje tega sporazuma ne vpliva na pravice ali obveznosti, ki izhajajo iz izvrševanja tega sporazuma pred njegovim prenehanjem.

Ta sporazum je sestavljen v dveh izvodih v angleškem in portugalskem jeziku, pri čemer sta obe besedili enako verodostojni. Pri morebitnih sporih ali neskladjih med obema različicama prevlada različica v angleškem jeziku.